ת"פ 13604/12/13 – מדינת ישראל נגד שעאבן מרקסטו

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופט יעקב צבן, סגן נשיא

ת"פ 13604-12-13

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	שעאבן מרקסטו

<u>גזר דין</u>

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב האישום במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 (להלן: "החוק"). **ואלה המעשים:** ביום 10.11.13, בשעות הערב, ברחוב בשכונת ימין משה בירושלים, הנאשם וחמישה אחרים פגשו באקראי את המתלונן, קטין בן 17. אחד מבני החבורה הפיל את כיפתו, התפתח דין ודברים, בני החבורה ביקשו מהמתלונן לצלמם חובשים את כיפתו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלו, הנאשם הפיל את מכשיר הטלפון מידו של המתלונן, הלם באגרופו בלחיו השמאלית ובני החבורה נמלטו מהמקום.

על פי הסדר הטיעון, הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעונש.

2. הנאשם יליד 5.1.93, בן 19 בעת ביצוע העבירה, רווק, מתגורר בבית הוריו, עבד במאפיה. **תסקיר שירות המבחן** מלמד על משפחה בת 10 נפשות, במצב סוציואקונומי נמוך, המנהלת אורח חיים נורמטיבי, ההורים סובלים מבעיות בריאות כרוניות ואינם מתפקדים, בילדותו הושם הנאשם בפנימייה ומאז מגיל 15 עבד ונשא בנטל פרנסת המשפחה. בד בבד, היה מעורב בחברה שולית, צרך אלכוהול והשתמש בחשיש, סמי פיצוציות וכדורי אקסטזי. הנאשם מתקשה להתחיל בטיפול גמילה על אף שהביע את רצונו בכך. ביחס למעשיו, הנאשם נטל אחריות והשכיל להתחיל ולהבין את הבעייתיות בהתחברות לחברה שולית. שירות המבחן הביע ספק באשר ליכולותיו להשתלב בהליך טיפולי, סבר שעדיין ישנו סיכוי למעורבות פלילית אם כי נכונותו להיגמל מסמים בצירוף בושה ממעשיו והאמפתיה כלפי המתלונן מעידים על ערכים נורמטיבים ועל אפקט הרתעתי מההליך המשפטי. **תסקיר משלים הוגש ביום 15.9.14** ולפיו הנאשם מגלה אמביוולנטיות כלפי הטיפול באשפוזית; חרף הצהרותיו הרטוריות בדבר רצונו בשיקום, לא השכיל להתחיל את ההליך ולא ביצע בדיקת צילום חזה ובדיקות לאיתור שרידי סם ללא כל הסבר המניח את הדעת. הומלץ על סיום ההליכים המשפטיים בעונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות. הובהר כי עסקינן בצעיר שטרם גיבש את זהותו העצמית

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ועל כן כליאתו מאחורי סורג ובריח עלולה להביאו לרכוש דפוסי התנהגות עבריינים.

3. **הצהרת נפגע העבירה** הוגשה בשפה האנגלית ובה גולל המתלונן את רגעי האימה שעבר באירוע השוד ואת השלכותיו על התנהגותו עד היום. המתלונן חש חרדה להלך לבדו ברחוב, מסתייע במלווה ומסתכל מאחורי גבו. המתלונן ביקש להעביר מסר של אפס סובלנות כלפי כל גילויי שנאה על רקע לאומני. כן ביקש לפצותו בגין נזקיו לרבות גניבת מכשיר הטלפון הנייד שלו שעלותו נאמדת ב- 1,800 ש"ח.

4. **ב"כ המאשימה** עמדה על נסיבות האירוע וטענה לפגיעה בערכים המוגנים של ביטחון הציבור ושלומו הפיזי והנפשי של המתלונן. יש להבטיח את שלומם ובטחונם של אנשים ברחובות העיר ללא חשש שישדדו אותם לאור יום. בתמיכה לענישה הנוהגת הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה. בנסיבות ביצוע העבירה ותוצאת האירוע, נטען למתחם ענישה של שנה עד 4 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. לעניין נסיבות אישיות- לזכותו עומד היעדר עבר פלילי, הודאתו ונטילת אחריות אם כי חלקית. תסקיר שירות המבחן בעניינו שלילי. הנאשם לא מימש את האופציה הטיפולית שעמדה לרשותו, לא התחיל את הגמילה מסמים ואף הובע ספק באשר ליכולותיו וכוחותיו להשתלב בטיפול. בנסיבות אלו ולאור חומרת המקרה, אין לקבל את המלצת שירות המבחן. כן הפנתה המאשימה להשלכות האירוע ופגיעת המתלונן. המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש באמצע מתחם הענישה, מאסר על תנאי ופיצוי בסך של 5,000 ש"ח, תוך שהוטעם כי יכולת כלכלית אינה אמת מידה בקביעת פיצוי לנפגע עבירה.

5. **ב"כ הנאשם** טען שמעשיו של הנאשם מצויים ברף הנמוך של הערכים המוגנים ומדובר במעשה קונדס של ילדים שהסתיים ללא נזק בגוף. בתי המשפט נהגו להטיל בעבירת שוד בנסיבות דומות עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד עונשי מאסר של 8 חודשים בפועל. הוגשה אסופת פסיקה בתמיכה. בע"פ 7781/12 נקבע כי גילו הצעיר של נאשם הינו שיקול בקביעת מתחם הענישה ובקביעת העונש ההולם. הנאשם בן 20 שנים, מילדות גדל בפנימיה ונעדר מסגרת משפחתית תומכת. מבחינת נסיבות ביצוע העבירה- העבירה בוצעה ללא תכנון מוקדם, מפגש אקראי עם המתלונן ורצון הנאשם וחבריו להצטלם הוביל לביצוע העבירה, דבר גרר דבר, כל יתר חבריו של הנאשם לא נתנו את הדין, לא הופעלה אלימות חמורה. בנסיבות ביצוע העבירה ולאור מדיניות הענישה, נטען למתחם ענישה של עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לעונש מאסר בפועל קצר למספר חודשים. נסיבות חייו של הנאשם קשות. הנאשם מעולם לא היה מעורב בפלילים, שמר על יציבות תעסקותית חרף גילו הצעיר ונשא בעול פרנסת משפחתו. הנאשם שהה במעצר 10 ימים ומאז שוהה במעצר בית, לא הפר את תנאי מעצרו וחדל מדרך השיקום מתוך תחושת ייאוש ואמונה שיושת עליו עונש מאסר בפועל. מעצר הבית הממושך העמיק את מצוקתה הכלכלית של המשפחה. במכלול הדברים,

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

הנאשם הודה במיוחס לו, שהה 10 חודשים במעצר בית והשמתו מאחורי סורג ובריח רק תחמיר את מצבו ואת מצב משפחתו. יש בחלוף הזמן ובעובדה שיתר המעורבים באירוע לא נתנו את הדין כדי להקל בעונשו. אשר על כן, עתר ב"כ הנאשם להטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

6. **הנאשם** הביע את צערו על מעשיו.

7. **הערכים המוגנים בעבירת השוד** הינם תחושת הביטחון של הציבור והפרט, הסדר הציבורי וזכות הקניין של הפרט. עקב נגע האלימות **הענישה הנוהגת** נוטה להחמיר בעבירות אלה (ראה למשל ע"פ 7720/05 **חמד אבו עראר נ. מדינת ישראל** (לא פורסם, ניתן ביום 2.2.06); ע"פ 8480/12 **אגואו בלאצאו נ' מדינת ישראל**, (לא פורסם, ניתן ביום 23.1.13)). בעבירות כגון דא אשר בוצעו בצוותא ללא שימוש באלימות חמורה, נהגו בתי המשפט להטיל על הנאשמים עונשי מאסר בין 6 חודשים לריצוי בפועל ועד ל- 24 חודשים. מתחם ענישה זה אושר לאחרונה בנסיבות דומות להפליא בע"פ 936/14 **אמבסגר אברהה נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, ניתן ביום 31.8.14). כן נגזרו עונשים כספיים באמצעות השתת קנסות ו/או פיצוי למתלונן. מה גם, בת"פ 12-12-12948, השית מותב זה 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות על נאשם שבשעות הערב, בטבורה של עיר, נטל מכשיר טלפון מידיה של קטינה. ערעור אשר הוגש על גזר הדין נדחה (ראה ע"פ 5942/13 **אבו דלי נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, ניתן ביום 10.2.14)). מכאן יש להקיש על מתחם הענישה בענייננו. עסקינן בשוד שבוצע בחבורה תוך השפלת המתלונן ומכאן הצורך בענישה משמעותית. הפסיקה אשר הוגשה מטעם הנאשם מתייחסת לגזירת עונשם של נאשמים בעבירות שוד שבוצעו שלא בצוותא, ללא אלמנט של השפלה, אם כי בחלקם ננקטה אלימות משמעותית שגרמה לפציעות בגופו של הקורבן ולעיתים בוצעו מספר מעשי שוד ואף עבירות נוספות. מכל מקום, האופק השיקומי הוא שהכריע את הכף ועל כן אין לגזור מהם גזירה שווה.

נסיבות ביצוע העבירה- הנאשם ובני חבורתו נטפלו לקטין עובר אורח שנקלע בדרכם בערבו של יום. אחד מבני החבורה הפיל את כיפתו של הקטין והחבורה במפגיע הציקה לו וביקשה ממנו לצלם אותם בעודם חובשים את כיפתו ואז גנבו את הטלפון הנייד ונמלטו. האלימות לא הייתה חמורה אולם החומרה הינה בביצוע המעשים בחבורה ובאלמנט ההשפלה.

בצירוף הדברים, **מתחם הענישה** בעבירת השוד בנסיבות ביצועה הינו בין 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

8. **באשר לנסיבות האישיות**- מסכת חייו של הנאשם אינה קלה, ילדות בבית הורים הסובלים מבריאותם ואינם מתפקדים, האווירה בבית הייתה קשה ועל רקע זה הושם הנאשם בפנימייה. בגיל 15 שב הנאשם לביתו ונשא בנטל פרנסת המשפחה, משפחה בת 10 נפשות, ברח לאלכוהול, לסיגריות ולסמים והתרועע בחברה שולית. הנאשם נטל את האחריות על מעשיו והחלה לחלחל בקרבו ההבנה של השפעת חבריו ואורח חייו ואף הביע את רצונו להיגמל ולשקם את חייו. יחד עם זאת הלכה למעשה הנאשם מתקשה בגמילה ולא התחיל את דרכו בשיקום. שירות המבחן התרשם מערכיו הנורמטיביים ועל כן המליץ להימנע מכליאתו פן יאמץ דפוסי התנהגות עבריינים, אם כי הביע חשש מפני התנהגות פורצת חוק. בסופו של יום, המליץ שירות המבחן על השתת עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות. המלצה זו לא ניתן לקבל חרף נסיבות לקולא והן הודאתו, גילו הצעיר, נסיבות חייו והיעדר עבר פלילי, שכן אין אופק שיקומי אפקטיבי.

9. באשר ל**עונש ההולם** את מעשיו של הנאשם: מחד, החומרה הטמונה בביצוע השוד בחבורה תוך השפלת המתלונן, ומאידך הודאה, גיל צעיר, ללא עבר פלילי, מעצר בית ממושך ונסיבות חיים קשות של הנאשם - אני גוזר על הנאשם העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו (2.12.2013-11.12.2013).

ב. מאסר של 6 חודשים אותו ירצה אם יעבור במשך שנתיים משחרורו עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. פיצוי למתלונן בסך 2,500 ש"ח, אשר ישולם עד ליום 31.1.15.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ט בתשרי התשע"ה, 23 באוקטובר 2014, במעמד הצדדים.

יעקב צבן, שופט

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©